

חַת־ת לַיּוֹם שְׁלִישִׁי פְּרֻשַׁת מוֹשֶׁפֶּטִים כ' שְׁבַט, ה'תשפ"ה

מְקַדֵּשׁ לַמַּעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֵלֶיךָ בָּה"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁלִישִׁי עִם רִשִׁי

בְּפֻרְשַׁת מוֹשֶׁפֶּטִים לומדים מצוות רבות, במיוחד כאלו שמטרתן לנדא שמתנהגים הוגן אחד לשני – בין אדם לחברו. אנו זוכרים שה' נתן לנו את כל המצוות- כולל מצוות כאלו שאולי נוכל לחשב שהיינו חושבים עליהם בעצמנו.

הנה חלק מהמצוות עליהן לומדים היום:

- אם אדם מרשה לבהמה שלו ללכת לשדה של אדם אחר, הוא צריך לשלם על כל דבר שמתקלקל.
- אם אדם הצית אש, והאש התפשטה לתוך שדהו של אדם אחר, מצית האש צריך לשלם חזרה.
- שומר חנם- אם אדם שומר על חפץ לאדם אחר מבלי שיקבל על כך תשלום והחפץ נגנב או נאבד הוא צריך להשבע שזו אינה באשמתו, והוא לא צריך לשלם על כך.
- שומר שכר- אם אדם מקבל שכר על כך ששומר חפצים של אדם אחר. אם החפץ נשבר או נגנב הוא צריך לשלם באם מדבר על מקרה אותו היה יכול למנוע. אם לא היה יכול למנוע את מה שקרה לחפץ, הוא לא צריך לשלם אבל צריך להשבע שבועה קדם שלא השתמש בזה לעצמו (בגלל שאז ההלכה היא שונה).
- שואל- אדם ששאל חפץ כלשהו מחברו צריך לשלם במקרה שהחפץ נשבר או שבהמה מתה, אפילו אם זו לא באשמתו.
- שוכר – אם אדם שוכר משהו מאדם אחר (משלם על מנת להשתמש בו), הוא לא צריך לשלם אם זה נשבר בטעות.
- אם אדם מתנהג כאלו הוא נשוי לנערה, הוא צריך להתחתן איתה. אם הוא לא מעניין עליו לשלם לה הרבה כסף.
- אסור להחיות אדם שמשתמש בכוחות וקסמי טמאה.
- אם אדם מתנהג כאלו התחתן עם בהמה בית הדין צריך להרוג אותו.
- אדם שעובד עבודה זרה, בית הדין צריך להרוג אותו.

- אסור לומר דברים לא יפים לגר
- אסור לגרם ליהודי להצטער, במיוחד לא אלמנה או יתום. ה' שומע לבכים.
- יש להלוות כסף ליהודי אחר באם יש אפשרות, במיוחד לעני. אם הוא לא יכול לשלם חזרה, בכל זאת צריך להתנהג אליו כראוי.
- רבית- אסור לדרוש רבית על הלוואת כספים.
- משכון- אם מלוים כסף ולוקחים איזה שהוא חפץ כדי להבטיח את החזרת ההלוואה. צריך לאפשר לבעל החפץ להשתמש בו כאשר הוא זקוק לו.

תהלים / יום כ' לחדש פרקים צ"ז- ק"ג

בסופו של הפרק הראשון מהתהלים של היום (אותו אמרים בקבלת שבת ולפני תפילת כל נדרי ביום כפור) יש פסוק **"אור זרוע לצדיק"**. המדרש מלמד שכאשר ה' ברא את העולם, היה בו אור חזק מאד. אבל הוא היה חזק מדי בכדי שהעולם יוכל לשאת אותו. לכן ה' גנז אותו עבור הצדיקים בביאת משיח. זו המשמעות של הפסוק – ה' "זרע" את האור של משיח עבור הצדיקים. כאשר אתה זורע משהו, זה צומח וגדל וכך גם האור יגדל. כשמשיח יבוא, אפילו אור השמש יהיה פי שבע ממה שהיה בששת ימי בראשית. אולם יש מקום בו אפשר למצוא את האור גם בגלות- בתורה

תניא / לקוטי אמרים פרק כ"ו (כ' שבת שנה פשוטה)

התניא מבסס על הפסוק **"כי קרוב אליך הדבר מאד"** שמלמד כי כל יהודי יכול לשמור תורה ולקיים מצוות בדיוק לפי רצון ה'. הכוונה היא שאפשר לשלט על המעשים, לנצח כל הזמן את היצר הרע ולעבד את ה' עם רגשות אהבה ויראה. האדמו"ר הזקן מלמד זאת בדרך "ארצה וקצרה", כיצד להשתמש בכחות של חב"ד (חכמה, בינה ודעת) על ידי המוח והמחשבה (התבוננות) על גדלות ה' ואין התורה ומצוות מחברות אותנו אליו. הדבר יעזר בלב היהודי אהבה ויראת ה' שיגרמו לו לרצות לקיים את כל המצוות ולהיות קרוב לה'. לא כולם יודעים מספיק על ה' כדי להיות מסגלים לחשב על כך למשך זמן ממש. ולא כל אחד מתלהב ממה שהוא לומד עד כדי שני רגשותיו. לכן נותן האדמו"ר הזקן "דרך קצור" עליה למדנו בששת הפרקים האחרונים, שכל אחד יכול להשתמש בה. הדבר גורם לכל יהודי לרצות להיות טוב ולקיים את רצון ה' אפילו למסור את נפשו למען ה'. הדבר יעזר לנצח את כל השטויות של היצר הרע. הידיעה שיש בלב כזו אהבה לה', היצר לא יוכל לשכנע שהמאמץ להתרחק מדבר עברה אינו משתלם (למשל להכניע לתאוה, או לומר משהו לא יפה) ולא יפריע לקיום המצוות כמו למוד תורה, מתן צדקה או תפלה.

אולם הדרך הקצרה של להזכיר על אהבת ה' שכבר נמצאת בתוכנו, לא תעזר אם האדם עצוב! במהרה, יהיה קל ליצר הרע לשכנע שהמצוות לא שוות את המאמץ חס ושלום. רואים זאת אפילו בגשמייות- כאשר שני אנשים נלחמים אחד בשני בדרך כלל החזק מנצח. אבל אם אחד מהם עצל או אטי, הוא ינצח אפילו אם הוא חזק יותר מהשני. באמת, היצר הרע הוא החלש. כיון שליהודי ישנם כחות מה' כמו האהבה המסותרת, והעבדה שה'

יעזר, ולכן אפשר בקלות להתגבר על היצר הרע. אבל אם לא נמצאים במצב רוח טוב או בשמחה, יהיה קל יותר ליצר הרע לנצח חס ושלום.

האמת שלעיתים מתאים להיות במרירות, להצטער על המצב הרוחני ונלמד על כך בהמשך התניא. אבל רגש המרירות נכון רק בזמנים מסויימים ורק באופן זמני, כאשר נועד לעזור לתקן את המצב הרוחני, כדי שנהיה שמחים יותר.

בכל זמן אחר, הדרך היחידה להוותר בשליטה ולקיים את רצון ה' היא באמצעות השמחה. פעמים רבות אנשים כתבו לרבי ובקשו עצה כיצד להיות בשמחה. לעיתים הרבי אמר לאנשים להסתכל במפתח הענינים שכתב על התניא וללמד את החלקים בהם מדבר על שמחה. אנו מתחילים ללמד על הנושא הזה היום, ונראה עד כמה חשוב ליהודי להיות בשמחה. ובמהלך הפרקים הבאים. האדמו"ר הזקן יתן עצות נגד דכאון (עצבות) ונלמד על שני סוגים של שמחה, בדיוק בזמן לכבוד חדש אדר.

היום יום / כ' שבט

בהיום יום של היום מסביר הרבי על פי מכתבו של הרבי הרש"ב, כיצד נוטלים ידים לסעודה על פי הנהגת הרבי המהר"ש,

1. נוטלים ידים על כל יד שלוש פעמים רצופות
 2. מהמים שנותרו בסוף הנטילה לוקחים מעט בכף היד השמאלית
 3. משפשפים את שתי הידים.
- הרבי כותב שבדורות הקודמים, אפלו בחב"ד, היו הרבה נשים שהיו נוטלות רק פעמים (בין שיש הרבה מצוות שנשים פטורות מהן). אולם כיום, גם הנשים קבלו על עצמן את תוספת ההדור, וכלם נוטלים באופן המהדר ביותר, שלוש פעמים על כל יד.

ספר המצוות / מצות עשה קע"ד, לא תעשה ש"ב, שי"ג,

היום מתחילים סדרת הלכות חדשה ברמב"ם על אנשים שאינם שומעים למה שהתורה מלמדת. בספר המצוות נלמד היום ארבע מצוות:

1. **מצות עשה רע"ד** - יש לשמע לפסקי הסנהדרין
2. **מצות לא תעשה ש"ב** - אסור שלא לשמע למה שהחכמים מלמדים אותנו.
3. **מצות לא תעשה שי"ג** - אסור להוסיף שום דבר לתורה
4. **מצות לא תעשה שי"ד** - אסור לגרע מדברי התורה.

רמב"ם / הלכות ממרים פרקים א', ב', ג'

לומדים ברמב"ם היום שאפלו אם אדם מאוד חכם ויודע הרבה תורה בכל זאת עליו למלא את הוראות בית הדין, בגלל שה' רוצה שרק גוף אחד יהיה אחראי וינהיג את עם ישראל.

פרק א' - יש לסמוך על הסנהדרין בנוגע לתורה שבעל פה. יש לשמוע לכל מה שהם אומרים, הדבר חשוב בדיוק כמו קיום כל מצוות התורה.

פרק ב' - לומדים על קביעת כללים כדי שעם ישראל יוכלו לשמור טוב יותר את התורה. בית הדין

יכול לקבוע כללים אלו רק אם הם בטוחים שמרבית היהודים יוכלו לקיים אותם.

פרק ג' - מדבר על אנשים שאינם מקיימים את דברי הסנהדרין. אם אדם מחליט שהוא אינו מאמין בתורה שבעל פה, הוא איננו מורד רק בחכמים, הוא מורד בכל התורה כולה. עליו להרג מחוץ לבית הדין.

כעת מדבר הרמב"ם על **שליחות** - אם אדם אינו מאמין בתורה שבעל פה כיון שזה מה שהוריו למדו אותו, הוא אינו נענש. זו אינה אשמתו שהוא לא יודע על דברים אלו. הוא כמו תינוק קטן שנלקח לשבי וגדל בבית לא יהודי (תינוק שנשבה), ולא למד תורה. במקום להעניש אותו, עלינו לנסות ללמד אותו תורה בדרך של אהבה, כדי שנוכל ללמד מהי הדרך הנכונה להתנהג בה.

זקן ממרא - תלמיד חכם הפוסק אחרת מהסנהדרין, עליו להרג, כיון שגורם לעם ישראל להיות במצב הפך האחדות וגורם להם להתנהג אחרת מכל שאר העם.

זרכי החסידות / ספור שספר הרבי

פעם, כשהרבי שהה בווינה, הוא נכנס לבית כנסת באחד הלילות. הוא נתן כמה מטבעות לצדקה לתוך קפת צדקה שנצבה שם.

אדם צעיר תלמיד חכם נגש אליו ושאל: "היתכן? כיצד עשית דבר כזה? בכתבי האריז"ל נאמר שאין נותנים צדקה בלילה?"

בהמשך ספר זאת הרבי לחותנו, האדמו"ר הרי"צ. אמר לו חותנו: "אדם זה כנראה איננו נותן צדקה גם במהלך היום".

הלקח שהרבי לומד מהספור הוא זה שלעיתים, כשאנו מנסים לעשות מעשה טוב אנשים יכולים לטען שלא כדאי לנו לעשות אותו כיון שאנו לא נוהגים נכון.

אבל כנראה שזה מכיון שהם לא עושים מספיק בעצמם, לא בגלל התרוץ שהם נותנים.

לכן, אסור לנו להרשות לדבורים כאלו למנוע מאתנו לקיים ולעשות דברים טובים אפלו אם אנשים אחרים מעירים שזה לא משלם.

תפלה / אלוקי נצור

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה צפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

בתקופת הגמרא חכמים רבים נהגו להוסיף תפלות אישיות בסיום תפילת שמונה עשרה. אחת התפלות הפכה בהמשך להיות חלק משמונה עשרה לכלם, "אלוקי נצור".

מבקשים מה' שיעזר לנו להתנהג כראוי לאנשים אחרים. אומרים "אלוקי, נצור לשוני" - ה' שמר על הלשון שלי.

מבקשים מה' לעזור לדבר לאחרים בישר, לא לומר מלים לא מתאימות או להעמיד פנים כאשר באמת מתכוונים להזיק לאחרים.

מבקשים מה' שיעזור להתרחק ממחלקת ואפילו לא לחשב רע על אדם אחר. מבקשים מה' שנהיה ענוים, ושה' יפתח את לבנו להבין את התורה ולרצות לקיים מצוות ולהתחבר לה'. אם מישהו או כח כלשהו מנסה למנוע מאתנו לעשות זאת, ה' ישמר אותנו מפניהם